

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı : 8586
Tarih : 13.01.2017

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

“Toplumsal cinsiyet rolleri sebebiyle toplumda dezavantajlı konumda olan kadınların, sığındıkları ülkelerde “sığınmacı kimliği” ile yaşadıkları sosyal, fiziksel, psikolojik sorunlarla birlikte “cinsiyet kimliği” ile yaşadıkları travmalar ayrıca ele alınması gereken bir olgu” olduğundan hareketle bir savaş suçu olarak kabul edilen cinsiyete dayalı şiddetin araştırılması büyük bir önem arz etmektedir. Bu haseple Anayasanın 98’inci, İçtüzüğü’nün 104 ve 105’inci maddeleri gereğince meclis araştırması açılması için gereğini arz ederim.

Berdan ÖZTÜRK
Ağrı Milletvekili

GEREKÇE

Evrensel insanlık tarihinde hep odak rolü oynayan Ortadoğu'nun yaşadığı uygarlık krizi derinleşerek büyük sorunlar üretmeye devam ediyor. Neo-liberal yayılcılığın Ortadoğu'nun her köşesine nüfuz etme arayışıyla ortaya çıkan hegemonya savaşlarına eşlik eden mezhep salgınlarının da katkısıyla kan deryasına haline gelmiş Suriye'deki iç savaş, üçüncü yılını geride bırakmış durumda. Suriye, kan gölüne dönmüş Ortadoğu'nun en derin noktasını oluşturuyor. Mart 2011'de Dera'da başlayan isyanı kendi lehine dönüştürme gayretinden hiç vazgeçmeyen egemen güçler kısa bir süre içerisinde Baas diktatörlüğünü çözeceği öngörüsünden hareketle Türkiye'ye derin misyonlar biçtiler. Bütün dış politikasını bu öngörü üzerine kuran Türkiye, yanlıştan dönmeme politikasını inat ve ısrarla devam ettiriyor. "Derin strateji" olarak takdim edilen Türk dış politikasında Suriye büyük bir kara deliğe dönüşmüş durumda.

İçeride ve dışarıda sürekli sorun üreten derin stratejiyle ilgili özelde Suriyeli kadın mültecilerin genelde diğer milliyetlerden mülteci kadınların yaşadıkları trajedi gündemden hiç düşmedi.

"Mülteci kadınların özel bir durum yaşadıklarını söylemek mümkün görünmektedir. Mülteci ve sığınmacı kadınlar, kadınlar açısından geçerli tüm göç nedenlerine ek olarak daha farklı nedenler yüzünden de göç etmektedir. Özellikle kendi ülkelerindeki ataerkil sistem ve yapıdan kaynaklanan güçlükler (şiddet, gelenekten kaynaklanan uygulamalar vb.) kadınların mülteci olarak göçüne yol açmaktadır. Buna ek olarak mülteci kadınlar göç ettikten sonra da ek birtakım güçlüklerle karşılaşmaktadırlar."

Mülteci topluluklarından herhangi birinde, evlerinden uzaklaşmış olan insanların yaklaşık yüzde ellisini kadınlar ve kız çocukları oluşturmaktadır. Dünyadaki mülteci nüfusunun %70'ini kadınlar ve çocuklar oluşturmaktadır.

Türkiye 3.1 milyona ulaşan mülteci nüfusu ile dünyada en çok mülteci barındıran ülke durumuna gelmiş bulunmaktadır. Mart 2016 itibariyle, BM verilerine göre, Türkiye'de kayıtlı Suriyeli sığınmacı sayısı 2 milyon 715 bin 789'dur. Bu sayının yüzde 90'ı kamp dışında yaşamaktadır. Dünya Gıda Programı(WFD)'nin Nisan 2016 verilerine göre 26 kampta 272,811 Suriyeli mülteci yaşamaktadır. Kahramanmaraş'ta bulunan kampta yaşayan mültecilerin 19 bin kişiye düşen çadır sayısı 3,761'dir.

Türkiye ile AB arasındaki son anlaşmaya göre yeni mültecilerin Türkiye'ye gelecek olması ve Türkiye'deki mülteci nüfusunun geçicilikten kalıcılığa doğru evrilmesi ile birlikte önümüzdeki yıllarda Türkiye'nin mülteci nüfusunun 4 milyona ulaşacağı yönündeki iddialar gündemdeki yerini korumaktadır.

Mülteci kız ve kadınlar cinsel ve fiziksel istismara, sömürüye ve mal ve hizmetlerin dağıtımında ayrımcılığa en fazla maruz kalan kesimlerdir. Göç yolunda olmak ve göçten kaynaklı yaratılan güvensiz ortamda, kadınlar; toplumsal cinsiyet rollerinin ve yerleşmiş toplumsal normlarının etkisiyle; cinsel ve fiziksel şiddete, sömürüye ve mülteci haklarına erişimde dünyanın her yerinde olduğu gibi Türkiye'de de fazlasıyla ayrımcılığa maruz kalmaktadırlar.

Mazlum Der Kadın Çalışmaları Grubu koordinatörlüğünde Suriyeli kadın mültecilerin yaşadıkları bu trajedi şöyle özetlenmiştir: “ genel olarak tespit edilen sorunlar; barınma, sağlık ve beslenme koşullarının yetersizliği, çocukların eğitim ve psiko-sosyal destek hizmetlerinden mahrum olmaları, kültürel farklardan kaynaklanan sosyal uyum sorunları ile sosyal dışlanma, emek sömürsü, kadınların fuhuş sektöründe ve ticarete dönüşen gayri resmi evlilikler aracılığıyla cinsel istismarı ile kadınlara yönelik tacizler olarak dikkati çekiyor. Kamp dışında yaşayan sığınmacılar için tüm bu sorunlara yönelik herhangi bir sosyal destek mekanizması ise bulunmuyor.”

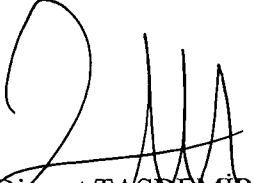
Sığınmacı kadınlar bütün sığınmacıların karşılaştıkları ekonomik, sosyal, psikososyal sorunların yanında cinsiyet ve toplumsal cinsiyet yüzünden çeşitli sorunlara maruz kalmaktadırlar. Özellikle aile içi şiddet, adalete erişememe ve ayrımcılığa uğrama en çok karşılaştıkları konu başlıkları olarak dikkat çekmektedir. Nüfusu hızla artan mülteci sorunu konusunda bütüncül bir politika ortaya konulması artık elzem hale gelmiştir.

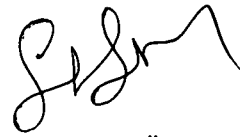
Meral DANIŞ BEŞTAŞ
HDP Adana Milletvekili

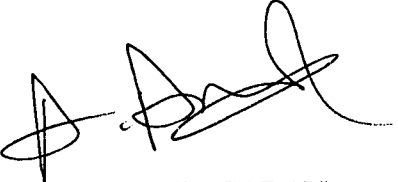
Behçet YILDIRIM
HDP Adıyaman Milletvekili

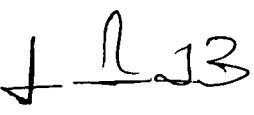
Dirayet TAŞDEMİR
HDP Ağrı Milletvekili

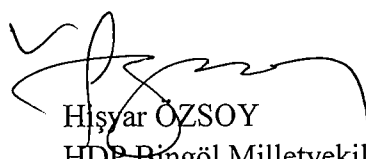
Sırrı Süreyya ÖNDER
HDP Ankara Milletvekili

Ayşe ACAR BAŞARAN
HDP Batman Milletvekili

Saadet BECEREKLİ
HDP Batman Milletvekili

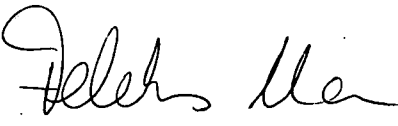
Hıyar ÖZSOY
HDP Bingöl Milletvekili

Mizgin İRGAT
HDP Bitlis Milletvekili

Altan TAN
HDP Diyarbakır Milletvekili

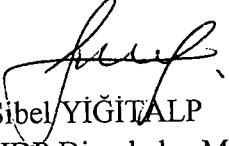
Feleknas UCA
HDP Diyarbakır Milletvekili

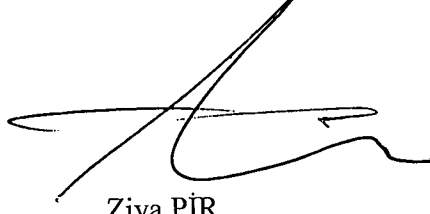
İmam TAŞÇIER
HDP Diyarbakır Milletvekili

Nimetullah ERDOĞMUŞ
HDP Diyarbakır Milletvekili

Sibel YİĞİTALP
HDP Diyarbakır Milletvekili

Ziya PİR
HDP Diyarbakır Milletvekili

Mahmut TOĞRUL
HDP Gaziantep Milletvekili

Hi

Mehmet Emin ADIYAMAN
HDP Iğdır Milletvekili

Celal DOĞAN
HDP İstanbul Milletvekili

Erdal ATAŞ
HDP İstanbul Milletvekili

Kadri YILDIRIM
HDP Siirt Milletvekili